

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

10/1341

Sayı : 5312

Tarih : 02-05-2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İmralı Ada Hapishanesinde uygulanan mutlak tecrit nedeniyle İnsan Hakları İnceleme Komisyonuna yaptığımız başvuruya Adalet Bakanlığı tarafından verilen "İmralı'da tecrit yok" yanıtı gerçeği yansıtmamaktadır.

İmralı Ada Hapishanesinde uygulanan mutlak tecridin yerinde incelenerek tecrit koşullarının tespit edilmesi ve bir an evvel son bulması amacıyla Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Cengiz Çiçek

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

İmralı Ada Hapishanesinde uygulanan mutlak tecrit nedeniyle İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'na yaptığımız başvuruya Adalet Bakanlığı'ndan gelen "İmralı'da tecrit yok" yanıtıyla tecrit ortamının karanlığından faydalanarak hakikat inkâr edilmiştir. Kürt sorununa dair inkâr, bir kez daha Sn. Öcalan'a yaklaşım üzerinden kendini göstermiş ve verilen mesajla hukuksuzluk, inkâr ve imha üzerine inşa edilmiş hukuk düzeninin ve güvenlik politikalarının sürdürüleceğine, Kürt sorunun çözümsüz bırakılacağına işaret edilmiştir.

Başvuruda İmralı'da 2011 yılından bu yana işkence sistemi ve özellikle 38 ayı bulan mutlak iletişimsizlik koşulları belirtilmişken Bakanlık yanıtında değerlendirme süresi 2023 yılı ile sınırlandırılmıştır. Buna göre Sn. Öcalan ile İmralı'da tutulan mahpusların 2023 yılında "Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma" disiplin cezalarının bulunduğu, bu kararlara da itiraz edilmediği belirtilmiştir. Bu disiplin cezalarının hangi sebeple oluşturulduğu, neden üçer aylık periyotlar halinde ve disiplin yargılama süreçlerinin neden avukatlardan bilhassa gizlenerek yürütüldüğü belirtilmemiştir.

Bununla birlikte Bakanlığın "2023 yılında avukatları ile görüştürülmesini engelleyecek disiplin cezasının bulunmadığı" ile Bursa 2. İnfaz Hakimliği'nin 31 Ekim 2023 tarihli "avukatları ile görüşülmesine kısıtlama getirilmiş olduğundan" kararı arasındaki çelişki, kılıf uydurmanın da artık yönetilemediğini göstermektedir.

2023 yılı ile sınırlı olmayan, üç ayda bir yinelenen aile ve vasi yasaklamaları ve altı ayda bir yinelenen avukat-telefon yasaklama kararları, maddi ve yasal dayanaktan yoksundur ve avukatlardan bizzat gizlenerek yürütülmektedir. Bu kararların hiçbir iletişime izin vermeyecek şekilde bir arada uygulanması hem mutlak iletişimsizliğin hem de İmralı'ya özgü yasa dışı gizli bir mekanizmanın tesis edildiğinin kanıtlarıdır. İmralı İnfaz Rejiminde sürekli kendisini tekrar eden mahkeme kararları ve disiplin cezaları kabul edilemez. Yasa dışı politik kararlar olarak, mutlak iletişimsizlik ve işkence meşrulaştırılmaz.

Sn. Öcalan, 27 Temmuz 2011 tarihinden bugüne kadar yalnızca Mayıs-Ağustos 2019 tarihlerinde 5 avukat görüşü ve 2014 yılından bu yana yalnızca 5 aile görüşü gerçekleştirebilmiştir. Sn. Öcalan 25 yılı aşkın sürede sadece iki defa telefon görüşmesi gerçekleştirebilmiş ve 25 Mart 2021 tarihli son telefon görüşmesi yarıda kesilmiş ve görüşmeye devam edilememiştir. Bu görüşmeden sonra kendisinden hukuki ve insani hiçbir suretle haber alınamamıştır.

İmralı Tecrit Sistemi kapsamında Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş, Ada'ya getirildikleri 9 yıldan beri tek bir kez dahi avukatlarıyla görüştürülmemiştir. İmralı'da bulundukları süre boyunca Konar ile Aktaş 3 aile görüşü, Yıldırım ise 2 aile görüşü yapabilmıştır.

Sn. Öcalan'ın tutulma hali mevcut yasal ve anayasal düzenlemelere aykırı olmasının yanı sıra 18 Mart 2014 AİHM Öcalan No.2 kararıyla ölünceye kadar ağırlaştırılmış hapis rejiminin, uygulandığı andan bugüne kadar bir işkence rejimi olduğu ispatlanmıştır. Aynı kararda tecrit uygulamalarının da işkence yasağını ihlal ettiği tespit edilmiştir CPT, 5 Ağustos 2020 tarihli raporunda mutlak iletişimsizlik olarak tanımladığı İmralı koşullarını kabul edilemez olduğunu belirtmiştir. Ayrıca aile ziyaretlerini engelleme gerekçesi yapılan disiplin cezalarının da

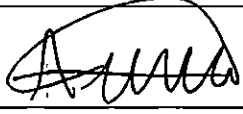
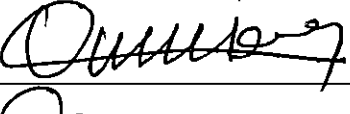
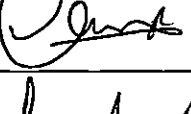
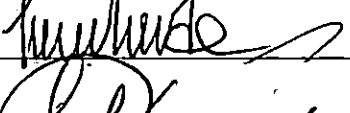
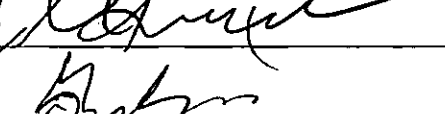
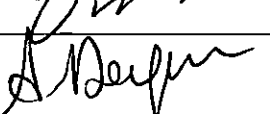
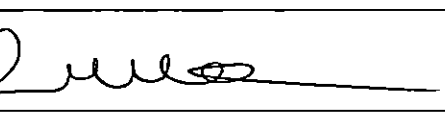
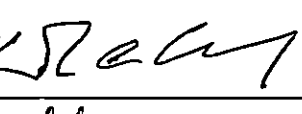
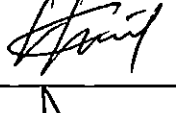
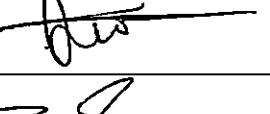
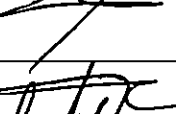
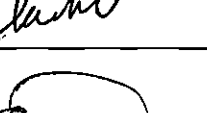
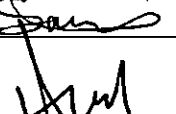
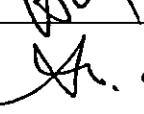
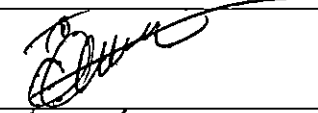
inandırıcı olmadığını, aldatıcı olduğunu tespit etmiştir. Yine BM İnsan Hakları Komitesi'nin 6 Eylül 2022 tarihli "Hiçbir kısıtlamaya maruz bırakılmadan derhal avukatları ile görüştürülmelidir" şeklindeki tedbir kararı ile 19 Ocak 2023 tarihli Hükümete yaptığı hatırlatmada da görüleceği üzere İmralı'da haber almama hali bir işkence biçimidir.

25 yılını geride bırakan İmralı sürecinde deneyimler göstermiştir ki, ne zaman Kürt halkının barış iradesine ve özgürlük mücadelesine ket vurulmak istenmiş, Kürt meselesinde çözümsüzlüğü esas alan güvenlik politikaları ön plana çıkarılmışsa İmralı'da uygulanan tecrit de buna paralel şekilde derinleştirilmiştir. Nitekim Sn. Öcalan'ın tecrit koşulları, kendisinin tüm çabalarına rağmen hükümet tarafından 5 Nisan 2015'te fiili olarak bitirilen "Çözüm Sürecinin" ardından mutlak tecrit, 2021 sonrasında ise mutlak iletişimsizlik ve haber almama düzeyine vardırılmıştır.

Aynı şekilde İmralı'da tecrit ağırlaştırıldıkça toplumun politik, ekonomik, hukuki talepleri kuşatılmış, baskı, şiddet ve yoksulluk yayılmıştır. Sn. Öcalan'ın dışarı ile temasının kesilmesine paralel olarak Türkiye ve Ortadoğu'da ortaya çıkan siyasal, toplumsal, ekonomik sorunlar derinleşmiştir.

Bir devlet politikası olarak yürütülen İmralı Tecrit Sistemi bir yönetim biçimine dönüştürülmüş; tüm toplumu kuşatacak biçimde genişletilmiştir. Oluşturulan bu tecrit rejimi; ekonomik, yargısal, hukuki ve toplumsal sorunları derinleştirmiş, cezaevleri başta olmak üzere tüm alanlarda insan hakları ihlallerinin artmasını, toplumun da adeta tecrit altına alınmasını beraberinde getirmiştir. Bunun somut örneklerinden biri 30 yıllık ceza infazını tamamlayan Veysi Aktaş'ın tahliyesinin ertelenmesi üzerinden yürütülen alıkonulma halidir.

Bu gerçeklikler temelinde demokratik bir cumhuriyet ve hukuk düzenini esas alarak Kürt barışının toplumsallaşmasına katkı sunmak ve demokrasinin önünü açmak elbette Meclis'in birincil görevi olmalıdır. Bunun bir gereği olarak TBMM çatısı altında hukuk dışı gizli yürütülen mutlak iletişimsizlik koşulları ortaya çıkarılmalı ve daha fazla geciktirilmeden sonlandırılmalıdır.

1	Sinan Ciftiyörek	Van	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	G. Otlu
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	Mehmet KAMACI	DİYARBAKIR	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARI	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	